

Tarih: 13 Mart 1981 Cuma

TKP'nin SESİ: GÜNLÜK YAYIN PROGRAMI

İç haberler:

Yazar:

Nec.

Spiker:

N. ve D.

1. Türkeş ve MHP'nin üst düzeydeki öteki yöneticilerinin idam iste-
2. miyle yargılanacakları açıklandı : Bu konuda kısa yorum /Em./ Nec.
3. MHP'li 10 azıllı katil hakkında daha tutuklama kararı çıkartıldığı
4. bildirildi: kimlikleri var
5. Sb Şide'nin Sosyal Güvenlik Bakanlığında çekilmesi isteniyor
6. SB Yüksek Prezidyum başkanı Brejnev'in Evren'e iki mesaj gönderdiği
7. açıklandı
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.

Dış haberler:

Yazan: Ali

Spiker:

D. ve Nec.

1. Yunusama ve silahsızlanma yolunda yeni olanaklar yaratan Sovyet
2. önerilerinin yankıları sürüyor
3. Finlandiya KP Politik Bürosunun SBKP kongresi ile ilgili açıklaması
4. Hollanda KP Yönetim Kurulu başkanının SBKP Kongresi ile ilgili

Dış ^{demeci} yorum:

Yazan:

Spiker:

Başlığı:

Y. O. R. U. M:

Yazan:

Öm.

Spiker: Öm.

Başlığı:

Barış ve dostluk

Konusu: ~~Türk-Sovyet görüşmelerine ilişkin~~ /Brevnev'in Evren'e mesajı)

Yazılar:

Türk-Sovyet ilişkileri tarihinden (3)

Sl.

Nec.

- Yazı: 12 Mart ve 12 Eylül (Em.)

Den.

- Yazı: Sömürünün sigortası (Cem.)

Nec.

TKP'nin SESİ
Bizim Radyo

İÇ HABERLER

13.3.1981 Nec.

Türkeş ve faşist ~~www~~ MHP'nin üst düzeydeki öteki
yöneticilerinin idam istemiyle yargılanacakları açıklandı:

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'na Perşem-
be günü yapılan resmi açıklamaya göre, Milliyetçi Hareket Partisi
genel başkanı Alpaslan Türkeş ve üst kademe parti yöneticileriyle
MHP'ye bağlı Gençlik Kolları, Ülkü Ocakları, Ülkü Yolu Derneği,
Ülkücü Gençlik Derneği sorumlularının, silahlı çeteler oluşturmak,
toplu kıyıma azmettirmek, bilfiil toplu kıyıma girişmek, oluşturu-
lan gizli örgütlere maddi kaynak ve silah sağlamak suçlarından
Türk Ceza Yasasının 149. maddesi uyarınca idam istemiyle yargıla-
nacaklar. Askeri Savcılığın açıklamasında, Milliyetçi Hareket
Partililerle ilgili davanın, Nisan ayı içinde başlayacağı, idiana-
menin 100 sayfanın üstünde olduğu ve buna ek olarak MHP'lilerin
in
sorgulamaları sırasında verdikleri ifadeler dava dosyasında

yer aldığı belirtiliyor.

D.D. şimdi bu konudaki yorumumuzu dinliyorsunuz:

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA KURUMU

TKP'nin Sesi
Bizim Radyo

13.3.1981 Em.

Kısa yorum:MHP'nin bazı yöneticileri ve ÜO,ÜGD
yöneticileri hakkında idam cezası
istemiyle dava açılması haberi üstüne

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı ^{Askeri Savcılığı} tutuklu bulunan faşist MHP ve
Ülkücü adlı terör örgütlerinin yöneticilerinin idam cezası istemiyle
yargılanacaklarını açıkladı.

Faşist MHP'nin ve ona bağlı ülkücü adlı terör yuvalarının
işlediği politik cinayetlerin ve giriştikleri toplu kırım hareketleri-
nin haddi, ~~ve~~ hesabı yoktur. Faşist MHP, onun açık ve gizli terör yuvaları,
~~ülkücü~~ 12 Eylül öncesinde ^{ülkücü} bir kan gölüne çevirmişlerdir. Kahramanmaraş'ta
Çorum'da, Elazığ'da, Sivas'ta, Amasya'da, Niğde'de ve daha bir sıra il ve
ilçede ~~faşist~~ MHP'nin giriştiği toplu kırım hareketleri, bu partinin
faşist, ırkçı kanlı içyüzünü tüm yönleriyle ortaya koymaktadır. Doğan ÖZ'

Bedrettin Cömert, Abdi İpekçi, Yurdakul Talip Öztürk, Kemal Türkler gibi birçok ilerici, yurtsever, ^{ve} demokrat ~~xxxxxx~~; öğretim üyesi, gazeteci, yargıç, polis, ~~ve~~ öğretmen, doğrudan doğruya faşist MHP yöneticilerinin işareti ve emriyle politik cinayetlerin kurbanı olmuşlardır. Bu faşist parti ve onun Türkeş, Somuncuoğlu, gibi ~~xxxxxx~~ yöneticileri ~~xxxxxxxxxxxxxx~~ azgın bir anti-komünizmle toplumun tüm ilerici güçlerini, demokrasi güçlerini ateş altına almış, halkı birbirine karşı ~~xxx~~ silahla kışkırtmışlardır. Bu faşist parti yarattığı böyle ^{ve} sine bir kanlı kargaşa ortamında; devlet, ordu ve polis içine sızdırdığı yandaşlarıyla birlikte darbe planları tezgahlamıştır. Faşist MHP'nin amacı, Yayın ^{gazetesinde de} organları Hergün ~~gibi gazetelerde de~~ açıkça görüleceği gibi, hertürlü kanlı yola ^{anti-komünist kaba yalanlara;} başvurarak erke oturmaktı. ^{amaçla} ~~bu~~ ~~xxxxxx~~ Faşist MHP ^{bu amaçla} iç savaş stratejisi ve darbe taktikleriyle ülkeyi baştan ayağa kana boyadı, binlerce insan faşist MHP'nin bu kanlı karanlık emellerinin kurbanı oldu, binlercesi sakat kaldı.

Halkına ve yurduna karşı sorumluluk duyan, can güvenliği içinde yaşamak isteyen milyonlarca insanın yürüğü, bu faşist partiye ve yöneticilerine karşı kin ve nefretler doludur. Ulusun büyük çoğunluğu, yurdu kan gölüne çeviren Türkes'lerin yargılanmalarını, öldürdükleri binlerce insanın hesabını vermelerini ve ~~bunun karşılığı olan en adaletli~~ ^{bunların hak ettikleri cezaları} cezayı mutlaka görmelerini istiyor. Yakalanan faşist terörcülerin yaptığı tüm itiraflar, toplanan bütün belge ve kanıtlar açıklanmalıdır. Terörün baş yürütücüsü MHP'nin suç ortakları sergilenmelidir. Faşist terörcüleri devlet koruyucusu ilan edenler, silahlı terör ~~suç~~ çetelerini masum milliyetçi gençler diye göstermeye yeltenenler, "öldürülenler normal CHP'liler değildir" diye demeçler verenler, faşist MHP'yi hükümetlere ortak edip, devletin, ordunun, polisin ve MİT'in içine sokanlar, yani Demirel'ler, yani Tercüman patronları, ^{yani} sermayenin en azılı kesimleri de hesap vermelidir. Bu dava halkın davasıdır. Bu dava yurdun davasıdır. Bu davanın üstünü örtbas etmek,

faşist MHP'yi ve Türkes'leri temize çıkarmak isteyenler, yarın yine ~~ne~~ terörü kendi egemenlikleri için kullanmak isteyenlerdir. Bunlar bugünde İ azgın bir anti-komünizm kışkırtmasıyla faşist MHP'yi ve Türkes'leri kurtarmaya yelteniyorlar. Neden ve hangi gerekçelerle, kimler, MHP'nin yö-
neticilerinin bir kesimini Kahramanmaraş kırımına doğrudan katılmış Özbaş gibi katil-
leri serbest bırakmışlardır. Kimler, faşist MHP'nin devlet, polis ve ordu
içindeki, MİT içindeki suç ortaklarının temizlenmesini engelliyor? Bunlar
ortaya çıkarılmadıkça, faşist MHP'nin pusuya yatırılmış, silahları gömül-
müş terör yuvaları tümüyle kökünden temizlenmedikçe, ülkede terör ~~ülkesi~~
~~XXXXXXXX~~ kökünün karındığından ~~XXXXXXXX~~ önlenemediğinden ~~XXXXXXXX~~ sözedilemez! ~~XXXXXXXX~~

Öğrenci Dinleyiciler, gelecek hafta yayımlanımızda faşist MHP'nin
işlediği politik cinayetlerin, girişimleri toplu kerem hareketlerinin
karşı belgeleri üzerine yarı ve yorumlarımızı dinleyebilirsiniz.
MHP'yi palatlandıranların, silah ve parayla besleyenlerin, on
iktisadları ortak edenlerin, suç ortaklığın belgeler kararla-
yan belgelerinde bu yayımlanımızda tüm halkımıza duyuracağız!
bir kez daha

Sadık Şide'nin Sosyal Güvenlik bakanlığından

çekilmesi isteniyor

Türk-İş genel sekreteri Sadık Şide'nin, Sosyal Güvenlik bakanı olarak, (başta Sosyal Sigortalar Kurumu yasasında olmak üzere) bazı yasalarda işçi aleyhine ^{değişiklikler} yapılmasına katılması, ^{mm} Türk-İş tabanı ve yönetiminde sert tepkilere yol açtığı bildirildi. Sadık Şideye karşı bu tepkinin özellikle Sosyal Sigortalar Kurumu Yasasında yapılan değişikliklerle, ciddi boyutlara ulaştığı belirtiliyor.

Konfederasyon yetkililerinden edinilen bilgilere göre, Türk-İş içinde bu durum, genel başkan İbrahim Denizcier'in eleştirdiği söz konusu yasa, Sadık Şidenin savunmaya kalkışması üzerine ^{orjassa} çıktı. Türk-İş yönetimi ve Konfederasyona bağlı sendikarda, Sadık Şide'nin hükümetten çıkılması görüşü giderek ağırlık

Öte yandan Türk-İş'in de üyesi olduğu Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu yöneticilerinin de Sadık Şide'nin hükümetteki görevinden çekilmesini genel başkan İbrahim Denizci'den talep ettikleri bildirildi.

Bu arada başbakan Ulusu'nun Cumartesi günü bir basın toplantısı düzenliyeceği ve hükümetin durumu ve çalışmaları hakkında bazı açıklamalar yapacağı bildiriliyor.

Sovyetler Birliği Yüksek Prezidyum başkanı Brejnev'in devlet başkanı Evrene iki mesaj gönderdiği açıkladı

Cumhurbaşkanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Bürosu'ndan yapılan bir açıklamaya göre, Sovyetler Birliği'nin Ankara Büyükelçisi Aleksey Radyonov, Perşembe günü Milli Güvenlik Konseyi başkanı Kenan Evren tarafından Çankaya Köşkünde kabul edildi. Sovyet büyük elçisi Radyonov bu ziyareti sırasında Sovyetler Birliği Yüksek Sovyet Prezidumu başkanı Leonid Brejnev'in iki mesajını devlet başkanı Evren'e sundu. Brejnev, birinci mesajında, geçenlerde çalışmalarını tamamlayan Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin 26. Kongresinde alınan kararları ve Sovyetler Birliğinin yeni barış önerilerini Milli Güvenlik Konseyi başkanı Kenan Evren'e iletti.

Cumhurbaşkanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Büro'sunun açıklamasında ayrıca, Brejnev'in devlet başkanı Evren'e , 16 Mart

1921 yılında iki komşu ülke arasında imzalanmış olan Türkiye-Sovyetler Birliği Dostluk Anlaşmasının 60. yıldönümü nedeniyle bir mesaj daha sundu. Milli Güvenlik Konseyi başkanı Kenan Evren ile Sovyetler Birliği'nin Ankara Büyükelçisi Aleksey Radyonov arasında, Brejnev'in mesajlarının sunulmasından sonra iki komşu ülke arasındaki ilişkiler ve bazı uluslararası sorunlar üstüne bir görüşme yapıldığı ve görüş değiş-tokuşunda bulunulduğu/Cumhurbaşkanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Bürosunun açıklamasında belirtildi.

TKP'nin Sesi

13.3.81?Ali.

Bizim Radyo

D I Ş H A B E R L E R :

YUMUŞAMA VE SİLAHSIZLANMA YOLUNDA YENİ OLANAKLAR YARATAN SOVYET ÖNERİLERİNİN YANKILARI SÜRÜYOR---İtalyan Senatosu Dış Politika Komisyonu Başkan Yardımcısı Kalamandrai, basına verdiği bir demeçte, Brejnevin SBKP'nin 26.Kongresinde açıkladığı yeni önerileri, büyük bir değer taşıyan girişimler olarak niteledi.İtalyan politikacı bu konuda özetle şöyle konuştu:Ben, Leonid Brejnevin Doğu-Batı görüşmelerinin yeniden başlatılması ve yumuşama sürecinin canlandırılması yönündeki önerilerini, son derecede önemli buluyorum.Bu nedenle senatonun dış politika komisyonunun son oturumunda, Roma hükümetinden, bu önerilere en

yakın bir zamanda olumlu bir yanıt vermesini istedim.Özellikle,Batı Avrupaya yeni nükleer füzeler yerleştirilmesi kararının dondurulması ve devletarası güvenin genişletilmesini içeren önerilerini,Sovyetler Birliğinin yeni bir iyi niyet göstergesi olarak değerlendiriyorum.

-----Finlanda K.P.Politik Bürosu,yayınladığı bir belgede,Finlanda komünistlerinin,SBKP'nin 26.Kongresinde açıklanan yeni önerileri ve Sovyetlerin genel barış programını içtenlikle desteklediklerini bildirdi. Belgede,bu programın somut ve gerçekçi olduğu,bütün halkların barış,güvenlik ve işbirliği istemine uygun olduğu vurgulanıyor.

← Holland K.P.Yönetim Kurulu Başkanı Hökstra da,basına verdiği bir demeçte,SBKP'nin ileri sürdüğü yeni barışçı önerilerin,uluslararası durumun gerginleştiği bir zamana raslamasının,özel bir önem taşıdığını,bu önerilerin tüm barıştan yana güçlerce desteklenmesi gerektiğini

belirtti.

~~Delirtti.~~

DÜNYA KAMUOYU PİNOÇET KLİĞİNİN KEYFİ UYGULAMALARINI KINIYOR---Şilideki diktatörlük rejiminin şefi Pinoçetin kendisini sözümona devlet başkanı ilân etmesi ~~ve~~, baskı ve terör uygulamalarına yasal bir görünüm kazandırmayı amaçlayan yeni "Anayasa"yı yürürlüğe koyması, ilerici kamuoyunda sert tepkilerle karşılanmaya devam ediyor. Finlanda parlamenterleri, diktatör Pinoçete bir mektup göndererek, kanlı cunta şefinin devlet başkanlığını ve, sözümona "Anayasasını" tanımadıklarını bildirerek, Şili halkı ve yurtseverleriyle dayanışmasını dile getirdiler.

Öte yandan, Belçika parlamentosunda, Şilideki terör rejiminin uygulamalarına kurban giden yüzlerce yurtsever, bir dakikalık saygı duruşuyla anıldı. Kuzey Avrupa Sendika Konfederasyonu da bir Açıklama ya-

parak, Pinoçetin korkunç terörle dayattığı sözümona Anayasanın, insan haklarıyla ilgili BM-Bildirgesinin temel ilkelerini hiçe saydığını belirterek, cuntaya karşı savaşımın yasal olduğunu vurguladı. Batı Berlindeki Şili konsolosluğu önünde bir gösteri yapan yüzlerce barışsever ve Şilili yurtsever, cunta rejiminin sahneye koyduğu, kamuoyunu aldatma oyunlarını sert bir şekilde kınadı. Gösteride ayrıca, Birleşik Amerika'nın bu kanlı kliği desteklemesi protesto edildi.

KISA DÜNYA HABERLERİ:---Sovyetler Birliğinde yeni bir uzay aracı fırlatıldı.Araçta iki Sovyet kosmonotu-Kovalyonok ile Savinin bulunuyor. TASS Ajansının bildirdiği üzere,Soyuz-T 4 tipi uzay aracında bulunan kosmonotlar,Soyuz-T4'ün bilimsel uzay istasyonu Salyut 6 ile kenetlenmesinden sonra,bu istasyonda bilimsel incelemeler yapacak.Bilindiği gibi söz konusu istasyon üç buçuk yıldır uzayda bulunuyor.

---Filipinlerin başkenti Manila'da,ülkedeki Amerikan askersel varlığına ve özellikle Amerikan üslerine karşı yığinsal gösteri yapıldı.Gençlerin,öğrencilerin yığinsal bir şekilde katıldığı gösteri boyunca,30 binin üstünde Amerikan askerinin bulunduğu üslerin kaldırılması istendi,Filipinlerin Hind okyanusu ve Basra körfezi bölgeleri halklarına karşı bir saldırıda atlama tahtası olmasına izin verilmemesi istendi.Gösteri,Maniladaki Amerikan elçiliği önünde yapıldı.

Yazı:12 Mart'ın 10.yılı ve bugünkü durumla
karşılaştırılması üstüne

12 Mart ve 12 Eylül

12 Mart'ın 10.yılında,ülke yeni bir askersel diktatörlüğün altında
bulunuyor.

Şüphesiz 12 Mart öncesiyle 12 Eylül öncesi ortamlar,12 Mart'ı
gerçekleştirenlerle 12 Eylül'ü gerçekleştirenler arasında büyük farklı-
lıklar vardır.Ama bu askersel devirme hareketlerinin ana hedefleri oya-
rak aynı gerekçeler ortaya sürülmüştür:İstikrarlı bir rejim kurmak.

12 Mart'ın generalleri bunalımı süngü zoruyla,1961 Anayasası'nda-
ki sınırlı demokratik hak ve özgürlükleri budayarak,anti-demokratik ya-
salar çıkartarak ve tekelci sermayeyi palazlandırarak,~~çıkartarak~~ emperya-

lizme daha sıkı bağlanarak çözmeye yeltendiler. İlerici, yurtsever güçlerin, demokrasi güçlerinin üzerine gullandılar. İşkenceler alıp yürüdü, emperyalist gizli servislerin yönlendirilmesiyle kurulan kontrgerillacılar devlet içinde devlet oldular. Faşist MHP bu dönemde geniş bir paramiliter örgütlenmeye geçerek devlet kuruluşlarında, poliste ve orduda konumlar kazandı. Sermayenin en parazit, en vurucu kesimleriyle, karaborsacılarla, silah ve esrar kaçakçılarıyla, büyük toprak sahipleriyle sıkı sıkıya bağlanan faşist MHP ~~12 Mart bunalımında~~ bu bunalımın Demirel'in, AP'nin kollektif altında ~~desteğiyle~~ ise iki kez hükümete katıldı. 12 Eylül öncesinde ~~bu~~ bu faşist parti ~~xxxxxxx~~ iç savaş stratejisi ve darbe taktikleriyle yürüyerek yeniden erke katılmaya hazırlanıyordu.

12 Mart generallerinin sonu çöküntü oldu. İzledikleri yol ~~ülkeyi~~ yeni, daha derin bunalımlara sürükledi. 12 Eylül eşğinde, emperyalizme bağımlılık ve tekelleşme, Türkiye'de kapitalizmi görülmemiş bir ekonomik bunalıma soktu, toplumsal gelişmeler son derece keskinleşti.

12 Mart öncesinde işçi sınıfımız sendikalar yasasında anti-demokratik değişiklikler girişimine şanlı 15-16 Haziran direnişiyle karşı koymuş, demokratik hak ve özgürlüklerin en kararlı savunucusu olduğunu göstermiştir. 12 Mart sıkıyönetim döneminden ekonomik, sosyal ve politik hakları budanmış olarak çıkan işçi sınıfı ve emekçi yığınlar demokrasi için ve hakları için kararlı savaşımalarını yine sürdürmüşlerdir, direnmişlerdir. Gerici AP hükümetleri, MİT, emperyalist gizli servisler emekçi yığınların üzerine faşist terörü sürerek "sol" maskeli terörcüleri kışkırtarak, onları sindirmeye girişmiştir. Ülkede can güvenliğini örtadan kaldırmışlardır. ~~xxxxx~~ 12 Eylül 'ün eşiğinde ise parlamenter rejim ekonomik bunalım ~~ve~~ ve terörizm karşısında çözümsüz kalmıştır.

İçte egemenliğini tek başına kurmak isteyen işbirlikçi tekelci sermaye, dışta dünya ölçüsünde gerginlik ve silahlanma politikası izleyen ve ülkemizi askersel politik stratejisine araç yapmak isteyen NATO ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~

egemen gevreleri, ABD "istikrarlı rejim" diye dayatıyorlardı. 12 Eylül askersel devirmesi onların bu isteklerini geçiçi de olsa karşıladı.

Şimdi, 12 Martın 10. yılında erkte bulunan yeni askersel diktatörlük gözden kaçırılmaması gereken farklara karşın, bunalımı yine 12 Mart generallerinin yöntemleriyle çözmeye girişimlerinde bulunuyor; bunalım ekonomik, sosyal hakları kısıtlanan ve demokratik hakları ortadan kaldırılan işçi sınıfının ve emekçi halkın üzerine yıkılıyor. Emekçi yığınlar, tekeli sermayenin azgın sömürüsüne terk ediliyor; tekellere, holdinglere daha da palazlanmaları için devletin tüm olanakları, KİT'lerin olanakları sunuluyor. IMF'lerin dayattığı koşullara, sözde reçetelere, dış borçlanma politikasına, NATO'ya ve onun silahlanma politikasına bağlı kalınması emperyalizme bağımlılığı arttırıyor.

Ünvanın ilerici yurtsever güçlere karşı sürdürdüğü baskılar, tutuklamalar, terörizme her zaman karşı koymuş demokratik örgütlere ve parti-

lere,DİSK'in yönetici ve üyelerine karşı yürüttüğü anti-demokratik kovuşturma ve yargılamalar,baskı yasaları çıkartması,izlenen bu ekonomik politikayla birlikte,ülkeyi yarın daha derin bunalımların içine sokacaktır. Bu yol 12 Mart sıkıyönetim dönemlerinde denenmiştir.Bu yolun sonu her-açıdan yeni bunalımlar ve terörizm demektir.Bu yol yalnızca,ülkeyi terö-rizmin kanlı batağına sürükleyen iç gericiiliğin,Demirel'lerin,faşist MHP başlarının ve ülkemizi bölgede askersel serüvenlerinde kullanmaya yeltenen NATO başlarının,ABD emperyalizminin yararınadır.

Tüm ulus için yıkım demek olan bu yolun sonuna dek gidilmesi kaçınılmaz mıdır? Hayır! Ülke sorunlarını,halk yığınlarının çıkarına çözüm-leyen,emperyalizmin çıkarlarına karşı ulusal çıkarları savunan,demokrasi güçleri üzerindeki baskılara son veren bir yola girilerek bu karanlık yoldan ~~kurtulmak~~ ülke ~~xxxxxx~~ kurtarılabilir.Bunu gerçekleştirecek güç tüm ilerici,yurtsever güçlerin demokrasi için ortak hareketi ~~xxx~~ olacaktır

Bütün baskı ve teröre karşın,işçi sınıfı,demokrasi güçleri 12 Mart'lar-
da olduğundan çok daha güçlüdürler,Yetersizliğine karşın 12 Eylül önce-
sinde demokrasi güçleri eylem birliği yolunda küçümsenmeyecek adımlar
atmıştır.Bu güç gelişip güçlenecektir.Bu güç ülkeyi herseferinde bunalım
ların içine itenler~~in~~,askersel devirmelerin ortamını hazırlayanların
elinden kurtaracaktır.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Muzik - Detunroica - Rusqab
TKP"nin Sesi - Cuma

13 Mart 1981 Sül.

~~Radiyo~~

TÜRK-SOYVET İLİŞKİLERİ TARİHİNDEN

(3)

D.D. 16 Mart 1921'de Türkiye ile Sovyet Rusya arasında ilk dostluk ve kardeşlik anlaşması imzalandı. Halkımızın yaşamında büyük bir önemi olan bu tarihsel belgenin imzalanmasının 60.yıldönümü kutlanıyor. Bu nedenle yayınlarımızda Türk-Sovyet ilişkileri tarihinin en önemli gelişmelerini değerlendiren yazılara yer veriyoruz. Bilindiği gibi daha önceki yayınlarımızda, dostluk ve kardeşlik anlaşmasının imzalanması dönemine kadarki Türk-Sovyet ilişkilerini ve diğer bir yazımızda da bu dostluk ve kardeşlik anlaşmasını ele aldık . Bu yazımızda ise, 1960 yılına kadar Türk-Sovyet ilişkilerindeki gelişmeleri değerlendireceğiz:

16 Mart 1921 dostluk ve kardeşlik anlaşmasının imzalanmasından sonra, Türkiye ile Sovyet Rusya arasında eşitlik ve karşılıklı yarara

dayanan ticari-ekonomik ilişkilerde sağlıklı bir gelişme ancak Mart 1927'de imzalanan ilk Sovyet-Türk anlaşmasıyla gerçekleşti. Anlaşmaya göre, taraflar, iki ülke arasındaki ekonomik işbirliği ilişkilerinin çok yönlü geliştirilmesine katkıda bulunmakla ve bu anlaşmaya aykırı hiç bir ticari kısıtlamalara gitmemekle yükümleniyorlardı. Bu anlaşma Sovyet-Türk ticari ilişkilerinde hızlı bir gelişmeyi sağladı. Eğer 1923 yılında iki ülke arasındaki ticaretin değeri 20.5 milyon rubleyi buluyorduyorsa, 1928'de bu 101,9 milyon rubleye çıktı.

1931'de iki ülke arasında yeni bir ticaret anlaşması imzalandı. Bu anlaşma 1937 yılına kadar yürürlükte kaldı. Daha sonra da bu anlaşma doğrultusunda yeni bir anlaşma daha imzalandı. Bu anlaşmalarla Türk-Sovyet ilişkilerinde daha önemli bir gelişme kaydedildi.

Dünyanın ilk sosyalist ülkesiyle normal ticaret ilişkilerinin sürdürülmesi ve geliştirilmesi Türkiye için büyük önem taşıyordu. Böyle-

si ilişkiler, Türkiye'ye sadece elverişli dış satım ve dış alım anlaşmaları bağlanmasına değil, ekonomisinin tek yanlı emperyalist devletlere bağlanmasını önleme çalışmalarına yardım ediyordu. SSCB'nin Türkiye pazarına girmesi olgusu bile tek başına , ABD'nin ve Batı devletlerinin dayattıkları yüksek fiyatlarla Türkiye tüketicisini sömürme yolunda ciddi bir engeldi. Kapitalist devletlerin dış satımı ~~maximize~~ gibi , Sovyetler Birliğinin dış satımı Türkiye ekonomisine zarar vermiyordu, tam tersine ülkemizde üretim güçlerinin giderek gelişmesine katkıda bulunuyordu.

30.yıllarda Sovyetler Birliği Türkiyenin dış satım mallarının başlıca alıcısıydı. Özellikle/büyük ölçüde canlı hayvan ve hayvan ürünleri satın alınıyordu. Örneğin 1938'de, Sovyetler Türkiyenin dışa sattığı ~~yapağı~~ yünün %62'ni, sattığı canlı hayvanların %43'nü satın aldılar.

Bu dönemde Türk-Sovyet ekonomik işbirliği ilişkilerinin öteki biçimleri de verimli bir biçimde geliyordu. Bir ^{dış} ~~sıra~~ nedenden dolayı

1929'da Türkiye Cumhuriyeti olağanüstü ağır bir mali duruma düştü ve Türk lirasının iflası yönünde gerçek bir tehlike oluştu. Sovyet devleti işte bu dönemde, Türkiye hükümetinin Türk lirasının korunması yönünde aldığı tüm önlemleri destekledi ve Türkiye'ye 1 milyar 600 milyon dolar kredi sağladı. Sovyetler Birliğinin çıkar gözetmeyen bu yardımı Türkiye lirasının iflasının önlenmesine önemli katkıda bulundu.

Bu dönemde Türkiye ile Sovyetler arasında tarımın geliştirilmesi alanında da belirli bir işbirliği gerçekleşti. 1925'de Türkiye tarım bakanı Sovyetleri ziyaret etti ve Türkiye tarımı üstüne değerli bilgilere sahip olan Sovyet delegasyonu başkanı Jukofla görüşmelerde bulundu, Sovyetlerin tarım alanındaki çalışmalarını yakından izledi. Bu görüşmede ve daha sonraki dönemlerde iki ülke yetkilileri arasında yapılan görüşmelerde tarımın geliştirilmesi yönünde işbirliği ilişkile-

rinin geliştirilmesi yönünde önemli girişimlerde bulunuldu, tarımda çalışacak olan Türk uzmanlarının SSCB'nin yüksek tarım okullarında öğrenim görmesi kararlaştırıldı.

Endüstri alanındaki işbirliği ise daha verimli bir biçimde gelişti. 1930 yıllarında Türkiyede kurulan ilk devlet endüstri işletmeleri doğrudan doğruya Sovyetler Birliğinin yardımıyla gerçekleştiriyordu. 1932 yılında Türkiyeye uzun süreli Sovyet kredisi verilmesi kararlaştırıldı. Bu kredi 8 milyon doları buluyordu. Bu kredi Türkiye için çok elverişli koşullarda sağlanmıştı. Birincisi 25 yıllık bir dönem kaysıyordu, ikincisi de faizsizdi. Bu uzun süreli Sovyet kredisi ,ilk 5 yıllık planda Türkiyede endüstrinin geliştirilmesini sağladı. Bu krediyle Sovyet uzmanlarının yönetiminde Kayseri ve Hazillide dev tekstil kombinaları kuruldu. Bu fabrikalarda

çalışacak teknik uzmanlar Sovyetler Birliğinde eğitim gördü. Bu fabrikalarda çalışacak işçiler için ise, Sovyet öğretmenlerinin yönetiminde kurslar düzenlendi. Kayseri ve Nazillide Sovyetler Birliğinin yardımıyla kurulan bu tekstil kombinaları Türkiye'nin ilk endüstri işletmeleri idi. Bu kombinalar Türkiye'de endüstrinin çekirdeğini oluşturdu ve ulusal ekonominin yetiştirilmesi okullarını oluşturdu.

20. ve 30. yıllarda, yani Atatürk'ün ölümüne kadar Türk-Sovyet ilişkileri iki ayrı toplumsal düzene bağlı devlet arasında barış içinde yan yana yaşama ve dostluk ilişkilerini geliştirme politikasının en parlak örneği idi. Ne var ki, "soğuk savaş" döneminde, özellikle Atatürk'ün ölümünden sonra, emperyalist devletlerin çok yönlü baskısı sonucu Türkiye'deki emperyalizm yalnızca güçlerin ulusal çıkarlarına ters düşen bir politika uygulamalarıyla Türk-Sovyet

ilişkilerinde ciddi bir gerileme oldu. Türkiye ekonomik, politik ve askersel bakımdan emperyalizme sımsıkı bağlandı. 1952 yılında Türkiye emperyalizmin saldırı örgütü NATO'ya sokuldu. Böylece ulusal kurtuluş savaşı sırasında karagün dostumuz Sovyet halkının paha biçilmez yardımıyla halkımızın ülkesinden koymayı başardığı emperyalist, işgalci güçler ülkemizdeki işbirlikçilerinin aracılığıyla yeniden Türkiye üzerinde çok yönlü egemenliklerini kurdular.

Sovyet hükümeti, defalarca Türkiye hükümetinden iki ülke arasındaki ilişkilerin yeniden anlayış ve güven temeli üzerine oturtulmasını istedi. Ne var ki, Sovyetler Birliğinin bu iyi niyeti bir yandan emperyalist güçlerin baskısı, öte yandan Türkiyedeki iç gericiliğin emperyalizm yanlısı politikası sonucu olumlu bir yanıtla karşılanmadı. Türk-Sovyet ilişkilerinde yeni bir canlılık ancak 1960 yıllarından sonra başladı. Türk-Sovyet ilişkilerinin 1960'tan sonraki gelişmesini gelecek yayınıımızda ele alacağız.

TKP'nin SESİ

yorum

13.3.1981.ÖM.

BARİŞ VE DOSTLUK

Sovyetler Birliğinin Ankara büyük elçisi Aleksey Rodinov, Orgeneral Evrene, SBKP MK genel sekreteri ve Yüksek Sovyet Prezidyumu başkanı Brejnev yoldaşın iki mesajını sundu. Barış ve dostluk diye özetleyebileceğimiz mesajlardan biri, SBKP'nin 26. Kongresinde kabul edilen yeni, yapıcı barış önerileriyle, diğeri de Türk-Sovyet işbirliği ilişkilerinin 60. yıldönümüyle ilgili. Her iki mesaj da ülkemizin güvenliği ve halkımızın geleceği açısından büyük önem taşıyor. Bugün de halkımız için barışın korunmasından, insanın temel hakkı olan yaşama hakkının garantilenmesinden daha önemli bir sorun yoktur. Sovyetler birliği uluslararası boyuttaki bu yıkıcı sorunların çözümünde başı

çekiyor. Dünya kamuoyunda büyük ilgi uyandıran ve önemle üzerinde durulan yeni Sovyet önerileri bunun açık bir kanıtıdır.

Sovyetler Birliği, NATO ülkeleriyle karşılıklı güven verici adımlar atalım, diyor. Bu öneri ülkemizi açısından olağanüstü önemlidir. Çünkü, ABD emperyalizmi Basra Körfezinde giriştiği askersel serüvenlerine Türkiye'yi de çekebilmek için NATO'yu devreye sokuyor. NATO'nun etki alanını Orta Doğu'ya yapmak planlarıyla, Türkiye topraklarını erken müdahale birliklerine alan yapmaya çalışıyor. Amerikan başkanı Reginm "Türkiye ^{ye verilen} askersel yardımlar arttırılacaktır" ~~xxxxxxx~~ sözleri boşuna söylememiştir. Bu sözüme yardımın faturasını Türkiye'nin nasıl ödeyeceğini başbakan yardımcısı Turgut Özal şu sözlerle dile getirmiştir: "Bu yardımlar bize elbette kara gözlerimiz için verilmiyor". Bu açıklama ABD'nin, NATO'nun ileri karakolu olma rolünün ülkemize daha yoğun dayatılacağına somut bir ifadesidir. Bu da

TKP MK genel sekreteri Bilen yoldaşın SBKP'nin 26. Kongresi üstüne radyomuza verdiği demeçte belirttiği gibi, anayurdumuzun emperyaliz çıkarlar için bir atom cehenneminde kül olma tehlikesini arttırıyor. AWAKS casus uçağının Konyaya yerleştirilmesi planı, Amerikan ve NATO egemen çevrelerinin ülkemizi üzerindeki kanlı komplolarının yoğunluk kazandığını gösteriyor.

Basra körfezinin güvenliği için uluslararası bir toplantı öneren Sovyetler Birliği, topraklarında atom silahı bulundurmayan ülkelere karşı bu silahı kullanmayacağını ^{ni söyledi} diyor. Bu öneri de ülkemiz ve halkımız için yaşamsal bir önem taşıyor. Çünkü topraklarımızda yüzü ^{ABD ve} üstünde Amerikan ve NATO saldırı üssü var. NATO egemen çevreleri ülkemizi daha ağır askersel harcamalara zorluyor. Nötron bombasını üret~~ile~~ceğini, bunu Batı Avrupaya yerleştireceğini açıklayan ABD ile Türkiye arasında imzalanmış ikili kölelik anlaşması vardır.

Ülkemizin elini kolunu bağlayan bu anlaşmaya dayanarak Vaşington bir gün nütron bombalarını topraklarımızdaki üslerine yerleştirmeye kalkışabilir. Zaten iç gerici, Tercüman, Son Havadis gibi gazeteler, en gerici, Amerikancı ögeler "sovyet tehlikesi" yalanlarıyla ülkemizi emperyalizmin bu planlarına sürüklemeye çalışıyorlar. İşte böylesi bir ortamda Sovyetler Birliğinin barış programını dikkate almak, Brejnev yoldaşın barış mesajına olumlu yanıt vermek halkımızın yararına, ulusal ~~çıkartılmak~~ bağımsızlık ve güvenliğimizin çıkarına-
dır.

Sovyetler Birliği Türkiye ile 60 yıldır hak eşitliğine, ulusal çıkarlarımıza, karşılıklı yarara dayalı ilkeler üzerinde kurulmuş bir işbirliği yürütüyor. Brejnev yoldaş 26. Kongre kürsüsünden bu işbirliğini daha da güçlendirmeye hazır olduklarını bir kez daha yineledi. Halkımız için çok çetin koşullarda kurulan Türk-Sovyet dostluk iliş-

② emperyalizmin dış politikasından önce dış politikası, iç politikası, barışsever güçlere destek karşı karşıya. 40'ün başında için kışkırtma yapıyorlar.

kileri bugünlerde Ankarada imzalanan yeni bir anlaşmayla ~~deneyim~~
yeni bir aşamaya noktalandı. Bu anlaşma Sovyetlerin ulusal kurtuluş savaşı-
mıza yaptığı ~~deneyim~~ çok değerli yardımların bir deva-
mıdır. Özellikle bunlar bugün İMF'nin dayatmaları, Özalların 24 Ocak
programlarıyla iyice bunalımlar içine sürüklenen ekonomimizin,
endüstrimimizin kalkınmasına, ve her şeyden önce de ağır endüstrimi-
mizin gelişmesine büyük destek oluyor. TKP MK genel sekreteri Bilen
yoldaşın radyomuza verdiği demecinde vurguladığı gibi, Sovyetler bu
yardımlara karşılık emperyalist devletler ve bunların finans kuruluş-
ları gibi hiç bir politik koşul ileri sürmemiş, ulusal onurumuzu
Atatürk Sovyetler
zeddeleyecek hiç bir davranışta bulunmamışlardır. Türkiye Birliği ile dostluğa ve işbirliğine büyük önem vermiş, büyük komşu-
ya ~~birlik~~ Birliği arasındaki ~~işbirliği~~ bölgedeki barış ve güven-
müzün yardımlarını halkımızın hiç bir zaman unutmayacağını vurgu-
laymıştır. Bugün Atatürk'ün ~~halkımız~~ halkımız unutmayacaktır dediği bu

yardımları bugün unutmamak demek, yayılmacı Amerikan emperyalizmini
 ülkemiz üzerindeki baskılarına, onun askersel planlarına, ulusal kur-
 tuluş savaşlarını kabaca ezme yolundaki girişimlerine kesin karşı
 çıkmak demektir. ^{ilkimiz terdidi} Vaşingtonun ~~la~~ baskılarına çanak tutan, gerici-tekel
 ci basının ~~gerekli~~ olayları tepetakla etmek için başvurduğu
 antisovyetizm, antikomünizm çığırkanlığına karşı kesin tutum almak
^{ve} ~~dektir~~! Sovyetler Birliği ile bir saldırmazlık anlaşmasını da kapsay-
 yacak çok yönlü ilişkilerin güçlenmesi için çaba harcamak, Sovyetler
 Birliğinin yapıcı barış önerilerini desteklemek demektir.

"TKP'nin Sesi" - Cuma

Yazı:

13.3.1981 Cem.

tem.çek. Den.

Sömürünün sigortası

Cunta hükümeti yeni vergi yasalarıyla halka yüklenen binbir çeşit yeni vergiyle ~~yetinmiyor~~ tekellere sağlanan bir dizi kolaylıkla yetinmiyor. T.Özal son yaptığı açıklamada bankalar işlemlerinden alınan % 25'lik gider vergisinin % 13'e indirileceğini ,ayrıca ihracatçıların zararını karşılamak için bir Sigorta Fonu kurulacağını belirtti. Basında hükümetin bir stok affı çıkararak işverenlerin kaçak olarak vergisini ödemeden yurda soktukları hammaddelerin cezasının affedileceği de belirtiliyor. Bunların gerekçesi nedir? Özal'a ,akıl hocalarına kalsa bankacılara ,tekellere ,büyük para sahiplerine,ihracatçılara her türlü olanak sağlanmalıdır. Bunların zenginliği artarsa yatırımlar ,üretim ,ihracat ,istihdam hepsi artacak ve ülke kurtulacaktır.

Onun için özel sektöre, tekellere her türlü kolaylık sağlanmalı, tüm kaynaklar bunların sermayesini artırmaya yöneltilmelidir. Bunların vergileri indirilmeli, zararları devletin bütçesinden karşılanmalıdır. Bunlara göre nurlu ufuklar tekellerin kasasından geçiyor. ~~Oysa~~ "Tercümun"ın yazarlarından Cıvaoğlu da 5 Martta yazdığı yazıda "Türkiye'yi ancak özel sektör kalkındırabilir, diyor.

Oysa, bu politika Türkiye'de onlarca yıldır uygulanıyor. Sonuç ne? Türkiye'yi bu duruma kim getirdi? Tüm olanak devletinin olanaklarını kullanan özel sektör bugüne kadar Türkiye'yi niçin kalkındıramadı? Bundan sonra kalkındıracağının güvencesi nedir? Tekellerin elinde para birikince bu hemen yatırıma mı dönüşüyor? Ne zamandan beri tekellerin zenginliği üretim artışı getiriyor? Onlar, yıllardır sömürüyor, karları sürekli artıyor, hep zenginleşiyorlar. Ama ekonomimiz yıllardır bunalım içinde, gerileme içinde. Bu gidişin değişeceğinin tekellerin, para babalarının birden bire yurtsever kesileceğinin

güvencesi nedir?

Özal'lar, Amerika ve Batı Avrupanın ekonomi uzmanlarından ,uluslararası tekellerin sözcülerinden öğrendikleri ~~paravane~~ palavraları şimdi Türkiye halkına yutturmaya çalışıyorlar. Vergi Yasalarında tekellere sağlanan olanaklar yetmiyormuş gibi ,şimdi de banka vergileri azaltılarak büyük para sahipleri aakalanıyor. Oysa bu vergi yasaları işçilere hiç bir şey getirmedi. Sağlanan görünüşteki indirim,tüm gelirlerin ortak vergilendirilmesi ile yok edildi. Memurlara sağlanan indirim yalnızca geniş memur kitlelerindeki hoşnutsuzluk karşısında memurların ağzına bir parmak bal çalmayı amaçlıyor. Üstelik bu indirimlerden en çok yüksek düzeydeki memurlar yararlanıyor. Kaldı ki gerek memurların emeklilik kesintileri ,gerekse işçilerin sigorta primleri artırıldı. Bir verip ,beş alıyorlar. Her gün büyüyen zamlar da cabası.

Şimdi cunta hükümeti ,ödenmiş hak edinmiş kıdem tazminatı farkla-

rını bile işçilerden geri tahsil eden cunta hükümeti işverenlere stok affı çıkarttılar. Zarar edecek olan ihracat tekellerinin zararını karşılamak için Sigorta Fonları kuruyor. Geçenlerde Devlet Planlama Teşkilatı ,yaptığı bir açıklamada Türkiye'de halkın % 50'sinin yetersiz ve dengesiz beslendiğini ,çocuk ölümlerinin yarısının bu eksik beslenmeden olduğunu ve çocuklarda % 20'sinde büyüme ve gelişme geriliği olduğunu saptandığını belirtti. Peki, bunun sigortası nerede? İhracatçıların zararını düşünenlerin ölen çocukları ,aç çocukları, sağlıklı gelişemeyen genç kuşakları yarısı aç olan halkı düşünmek hiç aklına gelmiyor.

Üstelik tüm ihracat artıyor, edebiyatına karşın üretimde hiçbir artış olmadığı için dışarı satılan mallar yalnızca halkın tüketiminden kısılıp onun elinden alınıp satılan mallardır. Mümtaz Soysal 25 Şubat tarihli "Milliyet"teki yazısında Özal'ın ekonomik politikasını ihracatı artırma edebiyatını boşa çıkararak şöyle diyordu:

" Taşını toprağını bile satsak ülkenin toplumunu mahvetmişsek neye yarar ? "

24 Ocakçı Özal'ın politikasını 3 Şubat tarihli "Milli Gazete"de Bilal Davud şöyle dile getiriyor: " IMF'nin meşum ve uğursuz baltası ekonomi ağacını dibinden devirmiştir. Türkiye'nin zenginliklerini büyük şirketlere peşkeş çekmek suretiyle milyarlar kazanan holdingler önlerinde yeni sahaların açılmış olmasını görmenin sevinci içindedirler".

Bunların bu sevincini kursaklarında bırakmanın gerçek yolu halka kemerleri sıktırtma ,sömürüye sigorta sağlama politikasına ,emperyalist dayatmalara karşı çıkan tüm güçlerin birliğinden geçiyor. Tüm yurt-sever güçleri ancak böylesi bir birlik harekete geçirebilir, ülkenin üzerindeki kara bulutları dağıtabilir, halka gerçek bir güvence sağlayabilir.